

Natuurlijke geneesmiddelen

INHOUD:	PAGINA
Toelichting	04
Indicatielijst van A tot Z	05-32
Nederlandse en Latijnse namen van planten	33-36
Geraadpleegde bronnen	37

TOELICHTING

Dit boekje geeft indicaties welke middelen bij bepaalde aandoeningen/klachten ter ondersteuning kunnen worden ingezet. Bij elke aandoening/klacht staan vaak meerdere oplossingen genoemd.

Het betreft naast kruiden ook lichaamseigen vitaminen & mineralen, vetzuren, probiotica en propolis (natuurlijke antibiotica).

Alle namen van de kruiden treft u aan in het Nederlands. Achterin, vanaf pagina 31 vindt u de Latijnse naam.

De uitgave Natuurlijke geneesmiddelen is uitsluitend bedoeld als EHBO leidraad. Het geeft aan hoe natuurlijke middelen de gezondheid kunnen helpen ondersteunen.

Het dient niet als vervanging van een bezoek aan een arts.

Raadpleeg altijd een arts bij aanhoudende klachten.

A

Artisjok

Aambeien	mariadistel vit. C/E
uitwendig	rode zonnehoed crème
Abces	gotu kola crème
Acne	brandnetel vit. A/C/ E selenium/zink/probiotica
uitwendig	gotu kola crème
ADHD	EPA vetzuren goudpapaver magnesium/chroom/zink viit. b complex
rustgevend	kamille/valeriaan
Aften	foliumzuur/vit. B12/ vitamine b complex /C rode zonnehoed
Alzheimer	curcuma/gingko biloba DHA/vit.D3
Amandelen	knoflook
ontstoken	rode zonnehoed/propolis
Angst	EPA-DHA passiebloem
kinderen	goudpapaver

Anti-bacterieel+viraal	knoflook/propolis
Antibiotica kuur	probiotica
Antibiotica vervanger	Vit. b complex/K2/D3
Anti-depressiva	propolis/knoflook
	ashwaganda/crocus
	sativa/curcuma/ st.
	Janskruid
	DHA/ magnesium
	vit. B3/B6/D3
Artrose	zie kraakbeen slijtage
Astma	vit. D3/B12/B6/E
	groenlipmossel/EPA-DHA
	selenium/Q10
Auto-immuunziekten	vitamine D3/DHA-EPA
	probiotica/cordyseps
Autisme	DHA /levertraan
	vit. B-complex/B6/C
	magnesium/zink/calcium

B

Bosbessen

Bacteriële infectie	probiotica/vit. C/D3
uitwendig	propolis
Blaasontsteking:	echinacea/ propolis crème/tea tree olie guldenroede/veenbessen
	probiotica viit. C zink
Bloedarmoede	ashwagandha vit A/B2/B6
Bloeddruk:	
verhogend	Siberisch ginseng/ rozemarijn/zoethout/ maitake
verlagend	EPA-DHA/vit. C/D3 knoflook/ maitake/ meidoorn magnesium
bloed verdunnend	bosbes,/curcuma, EPA-DHA, gember/knof- look/ ginkgo/zwarte bes
Bloedsuiker:	
verlagend	groene thee/ kaneel/ maitake

Bloeduitstorting	vit.C/D3
Borstvoeding :	chrom/magnesium/zink
onvoldoende melk	valkruid crème
Botbreuken	karwijzaad
	calcium/magnesium
	vit. C/D3/K2
Brandwonden	chrom/mangaan/zink
	MSM/vit. C
uitwendig	aloë vera gel
Bronchitis	propolis /selenium/zink
	vit .C/ E
	rode zonnehoed
Bijnierondersteuning	zwarte bes

C

Curcuma

Candida Albicans

knoflook
kruidnagel/probiotica
vit. B complex/E
magnesium/ zink
EPA-DHA

Carpaaltunnel
syndroom

Chemo:
misselijkheid
Cellulitis
uitwendig
Coeliakie

gember/probiotica
bamboe
gotu kola crème
ananas/papaya
curcuma/probiotica

Cholesterol:
HDL verhogen
LDH verlagen

munst
extra vierge olijfolie/
grapefruit/kaneel/
knoflook
magnesium/OPC
(druivenpit)/ rode rijst gist
Japanse tempelboom
DHA

Concentratie

zie darmen

Constipatie

COPD	vit. C/D3/E groenlipmossel/DHA-EPA Q10/selenium
Covid	D3/K2/selenium/quercetine Zink/Q10
Cystische fibrose	selenium/magnesium/zink vit.D3/E/K2/ EPA-DHA

D

Duindoornbes

Darmen:

darmflora herstel
constipatie en
obstipatie

gassen & winderigheid
schimmel

Dauwworm
(atopische eczeem)

Depressie:

Dermatitis

Diarree

Diuretica

Doorliggen:

uitwendig

Dyslexie

probiotica/yoghurt
extra vièrge olijfolie/
framboos/kokosnoot
vruchtvlees

dille

zie candida albicans
calaguala/probiotica

EPA/

crocus sativa/slaapmutsjes
kruid/st Janskruid

vit B-complex/D3

selenium/zink

neemolie

groene thee/probiotica

yoghurt met kaneel

brandnetel/jeneverbes

gotu kola crème

EPA-DHA

vit. B-complex/C

zink

E

Eucalyptus

Eczeem	brandnetel/3-kleurig viooltje/paardenbloem/ probiotica vit.B-complex/C
uitwendig	aloë vera gel/gotu kola crème/goudsbloem crème
Eetstoornis anorexia/boulimia	vit. B complex/foliumzuur mineralen complex EPA-DHA/zink
Enkels gezwollen Etalagebenen	zie oedeem glidkruid/Japanse tempelboom/knoflook/ meidoorn
uitwendig	e-rozemarijn olie in basisolie massage
Epilepsie	DHA vit. B-complex/D3/B12 mangaan/selenium/zink
Etterende wonden: uitwendig	goudsbloem crème
Examenvrees	baccopa kleinbladig DHA vit. D3

F

Framboos

Fijt	brandnetel/3-kleurig viooltje/paardenbloem
uitwendig	rode zonnehoed crème
Frisse adem	spoelen met e-pepermunt olie
Furonkels (steenpuist)	brandnetel/3-kleurig viooltje propolis
uitwendig	gotu kola crème
Fybromyalgie	mariadistel/slaapmutsjes- kruid/wierook magnesium/selenium Q10/ubiquinol probiotica
uitwendig	gewrichtsolie (zie pagina 35) valkruid crème
Fyto-oestrogeen	hop/rode klaver/zilverkaars

G

Goudsbloem

Gal:

onvoldoende

ontsteking

Gewrichten:

ontsteking

pijn

uitwendig

Gewrichtsbanden:

zwak

gescheurd

uitwendig

Gingivitis

Griep

(influenza)

Glutenintolerantie

curcuma/munt/

rozemarijn

curcuma

curcuma

jeneverbes/rozenbottel

duivelsklauw

groenlipmossel/EPA-DHA

vit. C/D3/E/K2

schietwilg

gewrichtsolie (zie pagina 35)

valkruid crème

bamboe/heermoes

duivelsklauw/wierook

valkruid crème

zie tandvlees ontsteking

propolis

rode zonnehoed

zie coeliakie

H

Heermoes

Hartkloppingen

meidoorn
EPA-DHA

Hartritme stoornis

vit. C/D3/magnesium
vit. C/D3 /kalium/
magnesium/selenium
EHA-DHA/Q10

Herpes simplex
(koortslip/blaaasjes)

kaneel/knoflook/
rode zonnehoed
vit.A/C/D3
zink

uitwendig

rode zonnehoed crème/
tea tree olie

Herpes zoster
(gordelroos)

kaneel/knoflook/
rode zonnehoed

uitwendig

rode zonnehoed crème

Hersenstofwisseling

EPA-DHA
vit.B-complex/C/D3/E
kelp/magnesium/selenium
zink

Hoest

propolis/vit.C

uitwendig

e-eucalyptus olie in
geurlampje

Hoofdpijn	rode zonnehoed/zoethout schietwilg vit.B2/B3/D3/EPA-DHA calcium/chroom/ magnesium
uitwendig:	e-pepermunt olie op voorhoofd masseren
Hooikoorts	propolis rode zonnehoed/zwarte bes groenlipmossel/vit.E
Huid :	
droog	duindoornbes aloë vera gel
infecties	rode zonnehoed crème
jeuk	OPC
Hypoglycemie	zie bloedsuiker verlaging
Hypothyroïdie	vit. A/B-complex/D3/E EPA-DHA
	kelp/selenium/zink
Hyperthyroïdie	vit.A/B-complex/D3

I

IJzerhard

Immuniteit
verbeteren

curcuma
goji bessen/incabes
groene thee/knoflook
rode zonnehoed/beta
glucanen
vit. C/D3
propolis
goudsbloem crème

Impetigo
uitwendig

Infecties :

bacterieel/parasitair/
viraal/schimmel

knoflook
propolis
rode zonnehoed crème
vit. C/B12/D3
calcium/magnesium
groenlipmossel/DHA-EPA
zie griep

uitwendig

Inflammatoire darm
ziekte (Crohn,
ulceratieve colitis)

Influenza

Insecten:

beten

aloë vera gel
tea tree olie op beet
groene thee

Insuline resistent
(diabetes II)

kaneel

Ischias

duivelsklauw/wierook

uitwendig

gewrichtsolie (zie pagina

J

Jeneverbes

Jeuk

aloë vera gel
rode zonnehoed crème
e-pepermunt olie
tea tree olie

Jetlag :
wakker blijven

cafeïne
groene thee

slapen

melisse/passiebloem/
valeriaan

Jicht

berk/peterselie/zwarte bes
vit. A/C/E

EPA-DHA/groenlipmossel
selenium

uitwendig

valkruid crème

K

Kaneel

Kanker
preventief

curcuma/incabes/groene
thee/granaatappel
vit. C/D3/B-complex
magnesium/selenium
EPA-DHA/probiotica
rode zonnehoed/tijm
vit.C/D3

Keelontsteking

Kinderen:
rust-slaap

geurlampje of steentje
met e-lavendel- of e-
kamille olie

Kloven
Kneuzingen
Koorts

gotu kola crème
valkruid crème
propolis

uitwendig
Koude handen/voeten

rode zonnehoed
e-pepermint olie

Kraakbeen:
ontsteking/slijtage
(artrose of osteoartritis)

Japanse tempelboom
gember/kaneel
rozenbottel/wierook
groenlipmossel
vit. C/D3

uitwendig

capsaicine crème
valkruid crème

L

Lavendel

Leverbescherming:
ondersteuning

artisjok/goji bes/mariadistel
vit.B-complex/C/E
magnesium/zink
probiotica

ontgifting Fase 1 + 2

artisjok/curcuma/mariadis-
tel/paardenbloem
allium sativa (gefermenteerd)

zware metalen

Likdoorns:
uitwendig

calendula crème
extra vièrge olijfolie met
geplette knoflook

Littekens:
uitwendig

aloë vera gel
gotu kola crème

Luchtwegen
infectie

vit. A/C/D3
zink

slijmoplossend

nootmuskaat/oregano/
rode zonnehoed
vit.A/E/C/D3

Luieruitslag
Luizen

gotu kola crème
tea tree olie (10 dr.) in
shampoo en 10 min.
Intrekken/neemolie

M

Mariadistel

Maagzuur:
brandend
te weinig

Menopauze

Menstruatie:
bevorderend
krampen
Migraine:
inwendig

uitwendig:

Misselijkheid

Mondzweren

Muggen afweer

broccolisap/gember
curcuma/dille/gember
knoflook/koriander
rode klaver/zilverkaars
vit. B-complex/D3/E
EPA-DHA

citroenmelisse/hop
citroenmelisse

schietwilg (pijnbestrijding)
vit B2, B 6, B12, D3,
magnesium, Q10
e-pepermint olie of
eucalyptus op de slapen
masseren

citroenmelisse/gember
vit. B6

tea tree olie (4 dr.) in
water en spoelen

citroenmelisse/peterselie

N

Neem

Nagels:

broos

schimmel/kalk

Natuurlijk antibiotica

Netelroos:

uitwendig

Nierstenen

Nervositeit :

kinderen

volwassenen

Neus:

verstopt

bamboe

tea tree olie/e-tijm olie

knoflook/propolis

vit. B12/C/D3/E

probiotica/OPC

tea tree olie verdund

guldenroede/jeneverbes

vit.B6/E

EPA-DHA

kalium/magnesium

goudpapaver

melisse/passiebloem/

valeriaan

e-eucalyptus olie op

geur- steentje of lampje

rode ui doorsnijden en

in ademen

Olijfolie

Obstipatie
Oedeem
(vochtophoping)

zie darmen
brandnetel met
jeneverbes/zwarze bes
vit. A/B3/B6/C/D3
kalium/magnesium

uitwendig
Ontstekingsremmend

valkruid crème
curcuma, gember
groenlipmossel/ EPA-DHA
vitamine A/C/D3

uitwendig
Opvliegers

tea tree olie, gewrichtsolie
rode klaver/zilverkaars
EPA-DHA

Oog:
bloeddoorlopen

ogentroost uitwendig
deppen

staar
verbetering zicht

mangistan
zwarze bes

Oor :
ontsteking
suizen

knoflook/rode zonnehoed
Japanse tempelboom/
knoflook
vit. B12/ubiquinol

Ouderdomsvlekken
Overgewicht

aloë vera gel
groene thee/chroom

P

Papaya

Paradontitis	ananas-papaya probiotica/propolis/neem
Peesontsteking uitwendig PMS	jeneverbes valkruid crème zilverkaars/zwarthe bes vit. A/ B6/D3/E calcium/magnesium selenium
Poliep darm Prikkelbare darm	probiotica/vezels EPA-DHA/zink
Prostaat: ondersteuning	Koreaanse gingseng curcuma/lycopeen vit. C/D3 EPA/DHA
ontsteking	curcuma/groene thee/rood stinkkruid/ zegepalm
Pijnstillend	gember/schietwilg vit. B-complex/C/D3 EPA-DHA magnesium/MSM

Psoriasis

artisjok/mariadistel

vit. A/D3

EPA-DHA/groenlipmossel

chrom/selenium/zink

uitwendig

gotu kola crème

Rode zonnehoed

R

Radioactieve belasting	curcuma/knoflook vit. C
Riodermatitis	aloë vera gel gotu kola crème
Reisziekte	gember
Reuma	rozenbottel/wierook groenlipmossel/DHA-EPA vit. B-complex/D3 mangaan/selenium/zink
Rimpels: uitwendig	vit. C/E aloë vera gel gotu kola crème e-sinaasappelolie in basisolie
Roken:	vit. B-complex/C/D3/E selenium
leverondersteuning	groene thee/mariadistel
Roos	e-rozemarijn olie
Rug: versterking pijn	bamboe/heermoes schietswilg vit. B1/EPA-DHA
uitwendig	capsaicine crème

Rusteloze benen

citroenmelisse/glidkruid
vit. B12/C/E
calcium/magnesium/ijzer

S

Saffraan

Schildklier:

te langzaam

te snel

Slaap :

bevorderen

in- en doorslapen

Slijmvliezen:

droog

ontsteking

Spataderen

uitwendig

Speekselbevordering

Spiieren:

uitwendig

Spierverrekking

Statines vervanging

Stress

Suikerverslaving

zie hypothyroïdie

zie hyperthyroïdie

valeriaan

melisse-valeriaan-

passiebloem combinatie

calcium/magnesium

duindoornbes

oregano

mariadistel/crateagus

vit. C/D3/EPA-DHA

gotu kola crème

gember

e-jeneverbes olie

gewrichtsolie (zie pagina 35)

valkruid crème

rode rijst gist

hop/valeriaan/kamille

vit. B1/B5/B-complex

magnesium/cordyceps

mangistan

T

Tijm

Tandcaries
Tandpijn

neemolie
e-gember olie op
tandvlees deppen/
kruidnagel/ schietwilg

Tandvleesontsteking

kruidnagel
spoelen met tea tree
olie/neemolie
vit. B12/C/D3

Tennisarm

ubiquinol/OPC/zink
heermoes/duivelsklauw
schietwilg

uitwendig

gewrichtsolie (zie pagina 35)
valkruid crème

Tepelkloven:
uitwendig

gotu kola crème
goudsbloem crème

Transpiratie overmatig

salie
tea tree olie

V

Valeriaan

Vaccinatie: bijwerkingen	rode zonnehoed vit. C/D3/K2/quercetine
Vaatverwijding	ginger
Vagina droog	duindoornbes
Veganisme: aanvullend	DHA uit algen/D3 vit. B2/12 calcium/magnesium/ijzer kelp/zink
Verkouden	rode zonnehoed/propolis vit. C/D3 probiotica/zink
Vermoeidheid	Koreaanse gingseng
Verstuiken&verzwikken: verlichting van pijn	tea tree olie op de plek insmeren valkruid crème
Vitaliteit	Koreaanse gingseng
Vitiligo (depigmentatie)	calaguala vit. C /foliumzuur/B12/E selenium/zink
Vrije radicalen werend	ashwagandha/groene thee/curcuma

W

Witte druif

Weerstand:
verbeteren

ashwagandha
Koreaanse gingseng
knoflook/rode zonnehoed
vit. C/D3

Whiplash
Winterhanden-voeten

MSM/groenlipmossel
Japanse tempelboom
meidoorn

uitwendig
Wonden:
schaaf&scheer

e-kaneel olie in basisolie

snijwonden

aloë vera gel/goudsbloem
crème

slecht genezend

lavendel olie
valkruid crème
gotu kola crème
vit. A/C/E

Wratten
uitwendig

EPA-DHA
selenium
knoflook
goudsbloem crème
tea tree olie

Z

Zilverkaars

Zwangerschap:	algemene ondersteuning	foliumzuur/vit. B12/D3 DHA/calcium/magnesium/ zink/kelp
ochtendmisselijkheid		gember/vit. B6/C
Zeeziekte		gember
Zenuwontsteking		Japanse tempelboom/ mangistan
Zenuwpijn		schietwilg vit. B complex/B12/C/E alfaliponzuur
uitwendig		valkruid crème
Zonverbranding		aloë vera gel EPA-DHA/vit. C/E/selenium
Zuur oprispingen		mangistan
Zweetvoeten		salie
uitwendig		salie olie/tea tree olie
Zwemmerseczeem:		
uitwendig		gotu kola crème knoflookvoetbad
Zweren		brandnetel/3 kleurig viooltje/knoflook vit. B12/B-complex/C/E DHA-EPA selenium/zink

NEDERLANDSE EN LATIJNSE NAMEN VAN PLANTEN

A.

Ashwagandha
Artisjok

Withania somnifera
Cynara scolymus

B.

Baccopa kleinbladig
Bamboe
Basilicum
Berk
Brandnetel

Baccopa monniera
Bambusa arundinacea
Ocimum basilicum
Betula pubescens
Urtica dioica

C.

Calaguala
Citroenmelisse
Curcuma

Phlebodium decumanum
Melissa officinalis
Curcuma longa

D.

Dille
Driekleurig viooltje
Duindoorn
Duivelsklauw

Anethum graveolens
Viola tricolor
Hippophae rhamnoides
Harpagophytum
procumbens
Sabal serrulata

Dwergpalm

E.

Eucalyptus

Eucalyptus globulus

F.

Framboos
Fenegriek

Ribes idaeus
Trigonelle foenum-
graecum

G.

Gember	Zingiber officinale
Glidkruid	Scutellaria laterifolia
Gotu kola	Centella Asiatica
Goudpapaver	Eschscholzia California
Goudsbloem	Calendula officinalis
Groene thee	Camelia sinensis
Gulderoede	Solidago virgaurea

H.

Heermoes	Equisitum averse
Hop	Humulus lupulus

I.

Ijzerhard	Verbena officinales
-----------	---------------------

J.

Japane tempelboom	Ginkgo biloba
Jeneverbes	Juniperus communis
St. Janskruid	Hypericum perforatum

K.

Kamille(echte)	Matricaria recutita
Kaneel	Ciinnemon verum
Karwijzaad	Carum carvi
Katsklauw	Uncaria tomentosa
Knoflook	Allium sativa
Koreaanse Gingseng	Panax gingseng
Kokos	Cocos nucifera
Kruidnagel	Syzygium aromaticum

M.

Mangistan
Mariadistel
Meidoorn

Garcinia mangostana
Sylibum Mariana
Crateagus monogyna

N.

Neem

Azadirachta indica

O.

Oregano

Origanum vulgare

P.

Paardenbloem
Passiebloem
Pepermunt
Peterselie

Taraxacum officinales
Passiflora Incarnata
Mentha piperita
Petroselinum crispum

R.

Rode klaver
Rode zonnehoed
Rood stinkkruid
Rozemarijn
Rozenbottel

Trifolium pretense
Echinacea purpurea
Pygeum africanum
Rosmarinus officinalis
Rosa canina

S.

Saffraankrokus
Salie
Schietwilg
Slaapmutsjeskruid

Crocus sativa
Salvia officinalis
Salix alba
Griffonia simplicifolia

T.

Tea tree
Tijm

Melaleuca alternifolia
Thymus vulgare

V.

Valeriaan

Valkruid

Veenbes

W

Wierook

Wolfspoot

Z,

Zegepalm

Zilverkaars

Zoethout

Zwarte bes

Valeriana officinalis

Arnica montana

Vaccinium macrocarpon

Boswelvia serrata

Lycopus europaeus

Serenoa repens

Cimicifuga racemosa

Glycyrrhiza glabra

Ribus nigrum

GERAADPLEEGDE BRONNEN:

- Groot Handboek geneeskrachtige planten-
dr. Geert Verhelst.
- Grow your own drugs-James Wong
- Aromecum - drs. Harmen Rijkema
- Vitals, voedingssupplementen

Een uitgave van:

Voeding & Leefstijl als Geneesmiddel

Praktijk voor orthomoleculaire geneeskunde volgens de klinische Psycho-Neuro-Immunologie

www.voedingenleefstijlalsgeneesmiddel.nl

contact@voedingenleefstijlalsgeneesmiddel.nl

Tekst en opmaak:

Titia M. Kreijger

Overige uitgaves:

Nutrienten receptenboek

Tip voor het behoud van een optimale gezondheid

Februari 2024 4^e editie gewijzigd en aangevuld.